KOHTUJURISTI ETTEPANEK
DÁMASO RUIZ-JARABO COLOMER
esitatud 9. novembril 2004 [1]

1. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu küsimused on täpsed ja ühtlasi selgelt piiritletud. Rechtbank te Rotterdam (halduskohtuvaidluste koda) (Madalmaad) soovib teada, kas nõukogu 17. juuli 1969. aasta direktiivi 69/335/EMÜ kapitali suurendamise kaudse maksustamise kohta [2] (edaspidi „direktiiv") kohaldatakse aastamaksudele, mida võtab väärtpaberituru järelevalveasutus sektori ettevõtjatelt oma järelevalvetegevuse kulude rahastamiseks, arvestades selle maksu eelneva majandusaasta kogutulult.

Jaatava vastuse korral palub ta analüüsida, kas vaidlusalune maks on kõnesolevas direktiivis sätestatud eranditega keelatud või kaitstud.

1 — Algkeel: hispaania.

2 — ELT L 249, lk 25; ELT eriväljaanne 09/01, lk 11.

I. Õiguslik raamistik

A. *Direktiiv*

2. Arvestades asjaolu, et liikmesriikides kapitali suurendamiselt võetavad maksud, nimelt tempelmaks ja maks äriühingute kapitali tehtavatelt sissemaksetelt, võisid takistada kapitali vaba liikumist ühenduses, kaotas nõukogu need maksud 1969. aastal ühes muude samaväärsete maksudega, asendades need ühe ühtlustatud maksuga, vastavalt direktiivi artiklitele 2–9 (nagu on sätestatud teises ja üheksandas põhjenduses ning artiklis 1).

3. Artikli 4 lõikes 1 on loetletud tingimata kapitalimaksuga maksustatavad tehingud; lõikes 2 on nimetatud tehingud, mida liikmesriigid võivad maksustada. Esimeste hulgas on kapitaliühingu moodustamine, kapitaliühingu kapitali suurendamine või vara suurendamine varalise sissemaksega (punktid a, c ja d), sellise äriühingu ümberkujundamine kapitaliühinguks, mis varem kapitaliühing ei olnud (punkt b), ning ühingu juhtimise tegeliku keskuse või registrijärgse

asukoha üleviimine kolmandast riigist või erinevast liikmesriigist (punktid e–h).

4. Kõnesolev lõige 2 lubab maksustada kapitaliühingu kapitali suurendamist kasumi või alaliste või ajutiste reservide kapitaliseerimise teel (punkt a), kapitaliühingu vara suurendamist eri viisidel (punkt b) ja kolmandatelt isikutelt võetud laene, kui laenuandja omandab õiguse osale äriühingu kasumist, lisaks laenudele, mille toime on samaväärne ühingu kapitali suurendamisega (punktid c ja d).[3]

5. Liikmesriigid ei või võtta muid makse lisaks ettenähtud maksudele direktiivi artiklis 4 nimetatud tehingutega hõlmatud sissemaksetelt, laenudelt või teenustelt; samuti ei ole lubatud maksustada majandustegevusele eelnevat registreerimist või mistahes muid formaalsusi, mida peavad tulunduslikud äriühingud oma õiguslikust vormist tulenevalt täitma (artikkel 10).

3 — Vastavalt nõukogu 10. juuni 1985. aasta direktiivile 85/303/EMÜ, millega muudetakse direktiivi 69/335 (EÜT L 156, lk 23; ELT eriväljaanne 09/01, lk 122), on liikmesriikidel õigus säilitada maks artikli 4 lõikes 2 kirjeldatud tehingutelt alati ja kui neile 1. juuli 1984. aasta seisuga kohaldati 1% suurust maksumäära.

6. Konkreetsemalt on neil keelatud maksustada aktsiate, osade, võlakirjade ja muude samaliigiliste väärtpaberite ning neid esindavate sertifikaatide valmistamist, emiteerimist, börsil noteerimist, turuletoomist või ostumüüki. Samuti ei või maksustada laene, sealhulgas riigilaene, mida võetakse võlakohustuste või muude kaubeldavate väärtpaberite emiteerimise teel, ega nendega seotud formaalsusi (artikkel 11).

7. Sellegipoolest lubatakse erandina võtta 1) maksu kinnisvara või muu vara üleminekult, privileegide ja hüpoteegi seadmise, registrisse kandmise või lõpetamise eest; 2) käibemaksu; ja 3) lõive või tasusid (artikli 12 lõige 1).

B. *Madalmaade õigusnormid*

8. 1995. aasta Wet toezicht effectenverkeer[4] (edaspidi „Wet 1995") korraldab väärtpaberituru halduslikku järelevalvet, mille vastavalt 1995. aasta Overdrachtsbesluit Weti

4 — *Staatsblad* 1995, lk 574. Selle 6. detsembril 2001 (*Staatsblad* 2001, lk 584) muudetud seadusega võetakse Madalmaade õiguskorda üle nõukogu 15. märtsi 1993. aasta direktiiv 93/6/EMÜ investeerimisühingute ja krediidiasutuste kapitali adekvaatsuse kohta (EÜT L 141, lk 1; ELT eriväljaanne 06/02, lk 12) ja nõukogu 10. mai 1993. aasta direktiiv 93/22/EMÜ väärtpaberiturul pakutavate investeerimisteenuste kohta (EÜT L 141, lk 27; ELT eriväljaanne 06/02, lk 43).

(volitamise dekreet)[5] artiklile 40 rahandusminister delegeeris Stichting Autoriteit Financiële Marktenile (väärtpaberituruamet; edaspidi „AFM"). Seadus on kohaldatav nii väärtpaberivahendajatele kui ka varahaldajatele, kes on määratletud vastavalt artikli 1 esimese paragrahvi punktides b ja c, mis mõlemad kuuluvad „investeerimisühingute" (artikli 1 esimese paragrahvi punkt d) alla.

9. Wet 1995 artikli 7 lõigete 1 ja 4 kohaselt on kõnesoleval tegevusalal tegutsemiseks eelnevalt vaja luba.

10. Artikliga 42 on lubatud panna järelevalveülesannete täitmisega kaasnevate kulude katmise kohustus investeerimisühingutele vastavalt õigusnormides sätestatud kriteeriumidele.

11. Regeling toezichtkosten Wet toezicht effectenverkeer 1995[6] (Wet 1995 seadusega kehtestatud järelevalvetasu puudutav määrus; edaspidi „Regeling") lubab AFM-il võtta iga-aastast tasu muu hulgas Madalmaades asuvatelt investeerimisühingutelt, mis tegutsevad oma ülesannetes ja pädevuses seaduse artikli 7 kohaselt antud tegevusloa alusel. Selle tasu määrab igal aastal rahandusministeerium AFM-i eelarve alusel, mille on kinnitanud ministeerium ning mis sisaldab tasakaalustatud järelevalvekulu- ja tuluprognoosi selliselt, et esimesed saab katta viimastega (artiklid 2 ja 3).

12. AFM saab oma tulud kahte liiki lõivudest. Ühte liiki konkreetsed tulud laekuvad kindlaksmääratud lõivudest teatud teenuste eest, nagu loataotluste menetlemine (artikkel 4). Teised on olemuselt abstraktsed ja arvutatakse vastavate ühingute tegevusest eelarve koostamise aluseks olevale aastale eelneva eelarveaasta jooksul saadud tulu alusel (artikkel 5), mille all mõistetakse väärtpaberitegevusest saadud kogutulu (artikli 1 selgitus).

13. Vaststellingsregeling bedragen Regeling toezichtkosten Wet toezicht effectenverkeer 1995 voor 2000[7] (määrus, millega määratakse 2000. aastaks kindlaks Regelingis ettenähtud summad) artiklis 3 määratakse kindlaks dekreedi artiklis 5 viidatud summad vahemikus 10 000 Hollandi kuldnat äriühingutele aasta kogutuludega kuni 2 500 000 Hollandi kuldnat ning 2 000 000 Hollandi kuldnat neile, kelle kogutulud ületavad 1 280 000 000 Hollandi kuldnat.

5 — *Staatsblad* 1995, lk 624.

6 — *Staatscourant* 2000, 137, lk 10.

7 — *Staatscourant* 2000, 137, lk 9.

II. Põhikohtuasja asjaolud ja eelotsuse küsimus

14. Optiver BV, Robeco Obligatie Dividend-Funds NV, All Options International BV ja kokku kolmkümmend üheksa Rechtbank te Rotterdami eelotsusetaotluse päises loetletud ülejäänud ettevõtjat (edaspidi „Optiver jt") on Wet 1995 artikli 7 nõuete kohaselt asutatud Madalmaades asuvad investeerimisühingud.

15. Tol ajal Stichting Toezicht Effectenverkeer nime kandnud AFM saatis vastavalt Regelingi artiklile 5 neile 15. augustil 2000 makseteated, kus nõutav summa oli arvutatud vastavalt lubatud tegevuselt eelneval majandusaastal teenitud kogutulule.

16. Pärast osaliselt edukalt lõppenud haldusmenetlusi esitasid Optiver jt otsuste peale vaided, leides, et vaidlusalune maks on vastuolus direktiivi artikliga 11.

17. Vaidluse asjaolusid arvestades esitas Rechtbank te Rotterdam Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas direktiiviga 69/335, täpsemalt selle artiklite 11 ja 12 tõlgendusega on vastuolus investeerimisühingute väärtpaberitega seotud tegevusest saadud kogutulude maksustamine eespool kirjeldatud viisil?"

III. Menetlus Euroopa Kohtus

18. Euroopa Kohtu põhikirja artiklis 20 ettenähtud tähtajaks esitasid kirjalikke märkusi põhikohtuasja hagejad, välja arvatud kümme viimast eelotsusetaotluses nimetatud ettevõtjat, kostjaks olev ametiasutus, Madalmaade ja Ühendkuningriigi valitsus ning komisjon.

19. 30. septembri 2004. aasta kohtuistungil osalesid suuliste väidete esitamisel kõik kirjalikus menetluses osalejate esindajad peale Ühendkuningriigi esindaja.

IV. Eelotsuse küsimuse analüüs

20. Nagu ma käesoleva ettepaneku sissejuhatuses välja tõin, soovib Rechtbank te

Rotterdam teada, kas direktiiviga on lubatud selline lõiv nagu käesolevas kohtuasjas, mistõttu tuleb määratleda direktiivi kohaldamisala.

21. Euroopa Kohus on oma esimestest otsustest alates selles küsimuses kindlal seisukohal, et direktiivi eesmärk on kapitali vaba liikumise edendamiseks asendada liikmesriikides kapitali suurendamise maksustamiseks kehtivad erinevad kaudsed maksud ühe, nii liigi kui struktuuri poolest ühtlustatud maksuga. [8]

22. Sellest eesmärgist nähtub selgesti, et taotletav ühtlustamine ei puuduta otsest, vaid ainult kaudset maksustamist. [9] Lisaks käsitab direktiiv viimati nimetatud liiki maksude hulgas maksustavana ainult kapitali suurendamisi, juhul kui need aitavad kaasa äriühingute majandusliku potentsiaali tugevdamisele. [10] Määratlus ei piirdu siiski selle aspektiga, sest selles on ka subjektiivne element, mille tõttu jäävad isikuühingute kapitali tehtavad sissemaksed direktiivi kohaldamisalast välja. [11]

23. Teisisõnu maks, millega maksustatakse direktiivi artiklis 4 loetletud kapitaliühingute tehinguid, millega toimub vara suurendamine ja ettevõtte majandusliku olukorra kindlustamine, on viidatud ühenduse õigusakti tähenduses „kapitalimaks". [12]

24. Seega takistavad direktiivi artiklis 10 sätestatud keelud liikmesriikidel võtta nimetatud maksuga samalaadseid kaudseid makse, sealhulgas kõiki makse, mida tasutakse nimetatud liiki äriühingute asutamisel või selle kapitali suurendamisel (artikli 10 punkt a) ning majandustegevusele eelneva registreerimise või mis tahes muu formaal-

8 — Seda seisukohta väljendas Euroopa Kohus esimest korda 27. juuni 1979. aasta otsuses kohtuasjas 161/78: Conradsen (EKL 1979, lk 2221, punkt 11). Seda lähenemisviisi korrati hiljem 12. novembri 1987. aasta otsuses kohtuasjas 112/86: Amro Aandelen Fonds (EKL 1987, lk 4453, punkt 7) ja 11. juuni 1996. aasta otsuses kohtuasjas C-2/94: Denkavit Internationaal jt (EKL 1996, lk I-2827, punktid 16 ja 17).

9 — 26. septembri 1996. aasta otsuses kohtuasjas C-287/94: Frederiksen (EKL 1996, lk I-4581) kinnitas Euroopa Kohus, et direktiiv piirdub kaudsete maksudega, puudutamata otseseid makse, nagu ettevõtte tulumaksu, seega ei ole direktiiviga keelatud, et emaettevõtja on pärast intressideta laenu andmist oma filiaalile nimetatud maksu kohustuslane hiljem kehtestatud intressimääraga (punktid 20–22). Samadel põhjustel väitis ta, et viidatud ühenduse õigusnorm ei ole vastuolus sellega, et kapitaliühinguid maksustatakse ettevõtte puhasvaralt võetava maksuga, sest maksu ei võeta kapitali või vara ülekandmistelt seda laadi ettevõttele ega ettevõtte kapitali või vara tegelikult suurendamiselt (27. oktoobri 1998. aasta otsus kohtuasjas C-4/97: Nonwoven (EKL 1998, lk I-6469, punktid 20, 21 ja 25). Seda viimast otsust kinnitati kohtu 15. märtsi 2001. aasta määrusega liidetud kohtuasjades C-279/99, C-293/99, C-296/99, C-330/99 ja C-336/99: Petrolvilla & Bortolotti jt (EKL 2001, lk I-2339)).

10 — 15. juuli 1982. aasta otsus kohtuasjas 270/81: Felicitas Rickmers-Linie (EKL 1982, lk 2771) väljendab seda käsitust, mida hiljem on korratud 5. veebruari 1991. aasta otsustes kohtuasjas C-15/89: Deltakabel (EKL 1991, lk I-241) ja kohtuasjas C-249/89: Trave Schiffahrtsgesellschaft (EKL 1991, lk I-257) ning 2. veebruari 1988. aasta otsuses kohtuasjas 36/86: Dansk Sparinvest (EKL 1988, lk 409). Selle kohtupraktika kohaselt otsustas Euroopa Kohus, et direktiivi ei kohaldata siseriiklikule maksule kinnisvara väärtuse tõusu maksustamiseks selle vara kapitaliühingule ülеandmise hetkel (11. detsembri 1997. aasta otsus kohtuasjas C-42/96: Immobiliare SIF (EKL 1997, lk I-7089)).

11 — 16. mai 2002. aasta otsus kohtuasjas C-508/99: Palais am Stadtpark Hotelbetriebsgesellschaft (EKL 2002, lk I-4455, punkt 28).

12 — Seda mõtet väljendati 13. veebruari 1996. aasta otsuses liidetud kohtuasjades C-197/94 ja C-252/94: Bautiaa ja Société française maritime (EKL 1996, lk I-505, punktid 31 ja 32).

suse eest, mida ettevõte peab oma õiguslikust vormist tulenevalt täitma (selle sätte punkt c). [13]

25. Viimati nimetatud keeldu õigustab asjaolu, et kuigi neid makse ei võeta otseselt kapitali sissemaksetelt, puudutavad need siiski sellisest õiguslikust vormist tulenevaid formaalsusi, ehk teisisõnu maksustatakse kapitali kogumiseks kasutatavaid vahendeid nii, et nende maksude säilitamine võib samuti direktiivi eesmärke pärssida. [14]

26. Eelnevat arvestades näib selge, et kõnesolevad maksud ei kuulu direktiivi kohaldamisalasse ning seega ei takista see õigusakt selle maksu võtmist.

27. Seda kinnitavad mitu põhjust, sest põhikohtuasja esemeks olevat tasu ei võeta üheltki direktiivi artiklis 4 nimetatud tehingult ega toimingult, mis on kapitali suurendamise õiguslik väljendus ja mis aitab kaasa maksukohustuslase majandusliku olukorra tugevdamisele. See on maks — kasutan seda väljendust laias tähenduses — mida peavad maksma väärtpaberiturul tegutsevad ettevõtjad selle turu järele valvava asutuse rahastamiseks: seega ei saa rääkida maksust äriühingutesse tehtavate sissemaksete pealt, sest põhimõtteliselt on võimalik, et nende ettevõtete omanikud on füüsilised isikud ja, kui nad on juriidilised isikud, tegutsevad nad isikuühinguna. [15]

28. Kuivõrd tegevusluba omavad ettevõtjad maksavad seda maksu igal aastal, sarnaneb see registreerimistasuga või tegevuseks vältimatute formaalsuste eest võetava tasuga. Ent ei tohiks unustada, et ühenduse kohtupraktika tõlgenduses ei hõlma direktiivi artikli 10 punkt c kõiki sellelaadseid makse, mida võetakse kapitaliühingutelt, vaid ainult makse, mis seonduvad kapitali kogumiseks või suurendamiseks vajalike tingimustega. See ei ole aga nii AFM-i poolt oma tegevuse rahastamiseks võetava tasu puhul, sest sellel puudub seos formaalsustega, mida põhikohtuasja hagejad ettevõtjad peavad kapitali hankimisel täitma. Erinevalt niinimetatud „portugali saaga" kohtuasjade asjaoludest, mis puudutasid direktiivi alla kuuluvate

13 — Euroopa Kohus väljendas oma otsust selles sõnastuses nimelt eespool viidatud kohtuotsuses Denkavit Internationaal jt (punkt 23), kuigi selle kohta oli olemas selge eelnev kohtupraktika 20. aprilli 1993. aasta otsuses liidetud kohtuasjades C-71/91 ja C-178/91: Ponente Carni ja Cispadana Costruzioni (EKL 1993, lk I-1915, punkt 29). Seda lähenemisviisi kinnitati ja järgiti 2. detsembri 1997. aasta otsuses kohtuasjas C-188/95: Fantask jt (EKL 1997, lk I-6783, punkt 21), 5. märtsi 1998. aasta otsuses kohtuasjas C-347/96: Solred (EKL 1998, lk I-937, punkt 21), 19. märtsi 2002. aasta otsuses kohtuasjas C-426/98: komisjon *v.* Kreeka (EKL 2002, lk I-2793, punkt 24) ning 10. septembri 2002. aasta otsuses liidetud kohtuasjades C-216/99 ja C-222/99: Prisco ja CASER (EKL 2002, lk I-6761, punkt 48).

14 — Seda ideed väljendas kohtujurist Jacobs kohtuasjas Denkavit Internationaal jt tehtud ettepaneku punktis 44, mille Euroopa Kohus võttis sellisena omaks nimetatud asjas tehtud kohtuotsuses ja teistes eelnevas joonealuses märkuses nimetatud kohtuotsustes. See kajastub ka 27. oktoobri 1998. aasta otsuses kohtuasjas C-152/97: Agas (EKL 1998, lk I-6553, punkt 21) ja 18. jaanuari 2001. aasta otsuses kohtuasjas C-113/99: P.P. Handelsgesellschaft (EKL 2001, lk I-471, punkt 21) ning terves „portugali saagas": 29. septembri 1999. aasta otsuses kohtuasjas C-56/98: Modelo I (EKL 1999, lk I-6427, punkt 24), 21. septembri 2000. aasta otsuses kohtuasjas C-19/99: Modelo II (EKL 2000, lk I-7213, punkt 24), 26. septembri 2000. aasta otsuses kohtuasjas C-134/99: IGI (EKL 2000, lk I-7717, punkt 22) ja 21. juuni 2001. aasta otsuses kohtuasjas C-206/99: SONAE (EKL 2001, lk I-4679, punkt 28).

15 — Käesolev kohtuasi sarnaneb kohtuasjaga Denkavit Internationaal jt, kus oli tegemist muu maksuga peale formaalsuste, mida kapitaliühingud peavad täitma tulenevalt oma õiguslikust vormist, mida võib nõuda füüsiliselt isikult ja juriidilise isiku puhul isikuühingult (punktid 25 ja 26).

toimingute lubamiseks vajalike notariaalsete dokumentide koostamise (kohtuotsused Modelo I ja Modelo II) või aktsiakapitali suurendamise riiklikusse registrisse kandmise (kohtuotsused IGI ja SONAE) eest võetavaid tasusid, ei kuulu käesolevas kohtuasjas vaieldav maks kõnesoleva õigusakti ühegi sätte alla. [16]

29. Põhikohtuasja hagejate seisukohta ei toeta ka artikkel 11, sest direktiivi tähenduses tuleb aktsiate, osade või samaliigiliste väärtpaberite tehingute all mõista äriühingu kapitali hankimise tehinguid ja mitte mis tahes muid tehinguid nende väärtpaberitega, mis, nagu antud kohtuasjas, ei seondu mingil viisil selle eesmärgiga. Nimetatud hagejad tegutsevad väärtpaberiturul, kuid vaidlusalust tasu ei võeta neilt väärtpaberitega kauplemiselt nende aktsiakapitali suurendamiseks, vaid nende tegevusala finantssektori järele valvava avaliku asutuse kulude katteks.

Nii näiteks teatas Euroopa Kohus eespool viidatud kohtuotsuses Dansk Sparinvenst, kus hagi esitas investeerimisühing, kes oli emiteerinud oma vara esindavaid sertifikaate, et sellise tehingu raames ei olnud liikmesriigil (Taanil) õigust võtta sissemaksetelt maksu, sest kuna need ei tugevdanud ettevõtja majanduslikku potentsiaali, jäi ettevõtja olukord pärast emissiooni samaks.

30. Kohtuotsuses FECSA ja ACESA [17] täpsustas Euroopa Kohus, et direktiivi artikli 11 punkti b kohaselt on võlakirjaemissiooni teel laenu kustutamine maksustatav „kui üldine kapitali suurendamise tehing" (punkt 18).

31. Lõpuks korrati hiljutises 15. juuli 2004. aasta kohtuotsuses komisjon *v.* Belgia [18] kohtujurist Tizzano ettepaneku punkti 14 põhjendusele viidates viimati tsiteeritud lauset, et meenutada vajalikku seost väärtpaberitega kauplemise ja kapitalivahendite suurendamise vahel (punkt 32). Nimetatud põhjustel märkis Euroopa Kohus punktis 40, et artikli 11 punktiga a on keelatud maksustada börsitehinguid, kui maksu võetakse uutelt väärtpaberitelt, „mis antakse välja äriühingu või investeerimisfondi asutamisel kapitali suurendamise või laenuemissiooni teel".

16 — Selle kohtuasja küsimus sarnaneb 11. detsembri 1997. aasta otsusega kohtuasjas C-8/96: Locamion (EKL 1997, lk I-7055), milles Euroopa Kohus kinnitas, et direktiiv ei keela sellist maksu nagu sõidukite registreerimise tasu, sest sellega ei maksustata äriühingu kapitali tehtavat sissemakset, vaid konkreetsemalt selle ringlusselaskmist (punkt 31).

17 — 27. oktoobri 1998. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-31/97 ja C-32/97 (EKL 1998, lk I-6491).

18 — Kohtuasi C-415/02 (EKL 2004, lk I-7215).

32. Kokkuvõttes ei kuulu põhikohtuasjas vaidlustatud tasu direktiivi kohaldamisalasse ja seega ei ole selle tasu võtmine ühenduse õigusega vastuolus.

33. Pean kiiduväärseks hagejate püüdlust selles eelotsusemenetluses veenda Euroopa Kohut vastupidises, kuid nende püüdlused osutusid asjatuks. Nimelt, kuigi tasu, mida AFM Optiverilt ja teistelt nõuab, on kahtlemata maks — seda ei vaidlusta keegi — ei kuulu selle maksuga maksustatav tehing ühegi artiklis 11 loetletud punkti alla, sest nagu ma nimetasin, sellised juriidilised tehingud on maksustatavad kapitalimaksuga ja järelikult ei saa neid maksustada ühegi muu maksuga, kuna need kujutavad „kapitali suurendamise" vahendit, mille suhtes on direktiiviga ette nähtud üks ja ühtlustatud kaudne maksustamine.

34. Artiklit 12 artiklitega 10 ja 11 võrreldes võib täheldada, et nende tekstis nimetatud erandid, mida tuleb tõlgendada kitsalt, on põhjendatud asjaoluga, et maksustatakse juriidilisi tehinguid, mis ei kujuta endast äriühingute kapitali suurendamist ega aita kaasa nende majandusliku potentsiaali kindlustamisele, kuigi nad seonduvad nende eesmärkide saavutamisega. Selline oli Euroopa Kohtu seisukoht, kui ta artikli 12 lõike 1 punkti e („lõivud või tasud") üle otsustades väitis, et see säte viitab „üldise huvi eesmärgil seadusega nõutavate tehingute, näiteks kapitaliühingute registreerimise eest võetavatele tasudele", mis „tuleb arvutada osutatud teenuse maksumuse alusel" (kohtuotsus Ponente Carni ja Cispadana Costruzioni), ilma et see piiraks püsitasuliste maksude kasutamist teatud perioodil tingimusel, et summa ei ületa teenuse keskmist maksumust (kohtuotsus Fantask jt).

35. Selle punkti näiteks võib tuua kohtuotsuse Inmobiliare SIF, millest järeldub, et artikli 12 lõike 1 punktis b ettenähtud kinnisvara või äriettevõtte üleminekult võetavate maksude puhul ei maksustata nende sissemakset kapitaliühingusse (punkt 30), vaid pigem maksustatakse neid üldiste ja objektiivsete kriteeriumide alusel (punkt 34). Seega võimaldab see säte liikmesriikidel lisaks direktiivis ühtlustatud maksustamisele võtta makse, milles maksustatav tehing seondub nimetatud juriidiliste tehingutega (punkt 35).

36. Samadel põhjustel leidis Euroopa Kohus kohtuotsuses FECSA ja ACESA, et direktiiviga on vastuolus võtta Hispaanias maksu dokumentidega tõestatud juriidilistelt tehingutelt laenu tasumiseks võlakirjaemissiooni teel, mis on loetletud artikli 11 punktis b ning mis ei kuulu artikli 12 lõike 1 punkti d alla („makse hüpoteegi seadmise, registrisse kandmise või lõpetamise eest või muid maa või muu varaga seotud makse"), sest tegemist on spetsiifilise finantstehinguga, mis suurendab äriühingu majanduslikku võimsust ja erineb laenust tulenevate võlakirjade taga-

miseks seatud hüpoteegi lihtsast kustutamisest (punkt 24).

37. Väärtpaberitehingud kuuluvad direktiivi kohaldamisalasse tingimusel, kui kapitaliühing kasutab neid kapitali hankimiseks, millest tulenevalt võib selliseid tehinguid maksustada ainult kapitalimaksuga. Optiveri ja teiste soovitatud tõlgenduse tulemusel ülejäänud poolte suhtes oleks seda liiki juriidilised tehingud vabastatud mis tahes maksudest nii juhul, kui neid ei tee kapitaliühing kui ka juhul, kui neid teeb kapitaliühing, kui need ei seondu vahendite hankimise või üleandmisega. Komisjon selgitab oma kirjalikes märkustes väga selgelt, et kui rahuldada põhikohtuasja nende hagejate nõue, kelle äriühingu ainus tegevus — nii palju, kui seda teame — seisneb väärtpaberitega kauplemises, tähendaks see üldist maksust vabastamist, mis oleks vastuolus ühenduse seadusandja tagasihoidliku sooviga ühtlustada kapitali suurendamise kaudset maksustamist, vältides sel viisil topeltmaksustamist.

V. Ettepanek

38. Esitatud põhjendustest lähtudes teen Euroopa Kohtule ettepaneku vastata Rechtbank te Rotterdami eelotsuse küsimusele järgmiselt:

Nõukogu 17. juuli 1969. aasta direktiiviga 69/335/EMÜ kapitali suurendamise kaudse maksustamise kohta ei ole vastuolus see, et liikmesriigid nõuavad väärtpaberiturul tegutsema volitatud ettevõtjatelt iga-aastast maksu, mis arvutatakse sellest tegevusest saadud kogutulu põhjal, ning mille eesmärk on katta nimetatud turu järele valvava avaliku asutuse tegevuskulusid.